

Nr 147.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1945/46 till landsfiskalerna m. fl. jänte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 207 och 208) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag under rubriken Landsfiskalerna m. fl. beräkna till Avlöningar 6 080 000 kronor och till Omkostnader 1 600 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 235, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen att dels godkänna de förslag till lönereglering för landsfiskalernas biträden, som av departementschefen framlagts, dels medgiva, att till landsfiskalernas biträden må utgå överstidsersättning i den utsträckning och under de villkor, som av departementschefen förordats, dels medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de bestämmelser, som i övrigt kunna bli erforderliga för genomförande av de sålunda framlagda förslagen, dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock under rubriken Landsfiskalerna m. fl. för nämnda budgetår såsom förslagsanslag anvisa, till Avlöningar 6 440 000 kronor och till Omkostnader 1 800 000 kronor.

Sedan landsfogden M. Stiernström förordnats att i egenskap av sakkunnig inom socialdepartementet biträda vid utredning av vissa spörsmål rörande biträdesorganisationen inom landsfiskalsdistrikten och i samband därmed stående frågor, har Stiernström avgivit *promemoria* angående landsfiskalsbiträdenas löneförmåner samt *betänkande* med förslag rörande rationalisering av vissa arbetsuppgifter å landsfiskalskontoren.

Utöver förutnämnda frågor hava inom socialdepartementet varit under överbäggande jämväl vissa spörsmål rörande ifrågasatta ändringar av landsfiskalsorganisationen inom vissa distrikt ävensom angående förhöjt arvode till vissa landsfiskalsaspiranter. Vissa av dessa spörsmål hava blivit föremål för särskild utredning inom departementet.

Frågan om rationalisering av vissa arbetsuppgifter i landsfiskalskontoren behandlas å s. 2—5 i statsrådsprotokollet, till vilket utskottet får hänvisa.

Landsfiskalsbiträdenas löneförmåner. I sitt år 1939 framlagda betänkande föreslog 1937 års *landsfiskals- och stadsfiskalsutredning*, att landsfiskalsassistent skulle placeras i lönegrad Eo 14 av civila icke-ordinariereglementet.

Beträffande övriga tjänstebiträden räknade utredningen med två slag av tjänster, nämligen skrivbiträden och kanslibiträden. De senare voro avsedda för vissa i Norrland belägna, till arealen omfattande distrikt, där landsfiskalen framför allt på grund av de långa tjänsteresorna beräknades vara i behov av mera kvalificerad biträdeshjälp utan att dock behov av landsfiskalsassistent kunde anses föreligga. Kanslibiträdestjänsterna voro avsedda uteslutande för manliga befattningshavare, skrivbiträdestjänsterna däremot för såväl manliga som kvinnliga befattningshavare. Kanslibitråde och manligt skrivbiträde skulle kunna tilldelas polismans befogenhet.

Vid 1940 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t genom propositionen nr 219, att riksdagen skulle i princip godkänna de framlagda grunderna för en omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna i nära överensstämmelse med utredningens förslag. Dock föreslogs, att landsfiskalsassistenterna skulle bli extra ordinarie tjänstemän i lönegraden Eo 14, men att de efter att hava tillhört denna lönegrad i sex år skulle uppflyttas till lönegraden Eo 17. Vidare anslöt sig departementschefen helt till utredningens förslag i vad det gällde inrättandet av kanslibiträdestjänster inom vissa ödebygdsdistrikt i Norrland. Beträffande skrivbiträdestjänsterna fann departementschefen den föreslagna lönegradsplaceringen å ena sidan vara väl låg, åtminstone för de tjänster, som komme att besättas med manliga innehavare. Å andra sidan vore det svårt att innan man vunnit närmare kännedom om omorganisationens verkningar taga ställning till frågan, huruvida man borde inrätta ett så stort antal ordinarie biträdestjänster, som förslaget innebure. I avvaktan på närmare erfarenhet rörande behovet av biträdeshjälp föreslogs för den skull, att lämpliga belopp skulle ställas till länsstyrelsernas förfogande för anställning av erforderligt antal skrivbiträden i lönegraden Eo 2 samt manliga biträden — som skulle kunna tilldelas polismans befogenhet — i lönegraden Eo 5.

Vederbörande utskott anförde, att utskottet, med hänsyn till betydelsen av att samtliga landsfiskaler såvitt möjligt erhöles biträdeshjälp även för andra göromål än de rena skrivgöromålen, ansåge det önskvärt, att de biträdestjänster i lönegraden Eo 5, vilka avsetts för manliga befattningshavare med polismans befogenhet, i första hand tilldelades sådana landsfiskalsdistrikt, där enligt organisationsplanen endast ett tjänstebitråde skulle finnas.

Riksdagen godkände med de erinringar utskottet anfört, vad propositionen i denna del innehöll.

I *proposition nr 225/1941* anförde departementschefen, att den av 1937 års utredning framlagda planen för biträdestilldelningen inom distrikten av olika närmare angivna anledningar måst underkastas en omarbetning. Biträdesbehovet finge sålunda beräknas till 155 assistenter, 18 kanslibiträden, 173 extra ordinarie biträden i lönegrad Eo 5 och 271 extra ordinarie biträden i löne-

grad Eo 2. Samtidigt betonade departementschefen, att vid beräkningarna av biträdesbehovet hänsyn icke tagits till sådan personal, som tillfälligtvis måste anställas för krisbetonade uppgifter. Kostnaderna för denna personal borde ersättas i särskild ordning.

Riksdagen godkände i denna del vad propositionen innehöll samt bemyndigade Kungl. Maj:t att utfärda de bestämmelser, som bleve erforderliga för genomförandet av övergången till den nya organisationen.

Genom beslut den 5 september 1941 bestämde Kungl. Maj:t, att anställning som ordinarie kanslibitråde eller e. o. skrivbiträde icke kunde vinnas av annan än den, som antingen vore behörig att söka och innehava landsfiskalsassistenttjänst eller ock under en tid av minst två år tjänstgjort som extra biträde hos landsfiskal. Under denna provotid av två år skulle biträdet placeras i motsvarande lönegrad inom löneplan Ex i civila icke-ordinariereglementet. För befattningshavare, som före organisationens genomförande tjänstgjort å landsfiskalskontor, gällde vissa övergångsbestämmelser.

Genom beslut den 28 juni 1941 förklarade Kungl. Maj:t vidare, att å landsfiskalskontor anställda tjänstebiträden icke skulle vara berättigade till övertid ersättning.

I *proposition nr 298/1943* framlade Kungl. Maj:t förslag till lösande av vissa frågor rörande landsfiskalsorganisationen, till vilka statsmakterna tidigare icke fattat slutgiltig ståndpunkt. För att lösa frågan om anskaffande av vikarier å landsfiskals- och landsfiskalsassistenttjänst föreslogs sålunda inrättande av fem landsfiskalsassistenttjänster utan fast stationeringsort. Vidare skulle för erhållandet av erforderligt antal vikarier hållas en kader å i genomsnitt 50 stycken färdigutbildade men till landsfiskalsassistenter ännu icke befordrade aspiranter. Då sådan aspirant avslutat sina studier, skulle han antagas till extra tjänsteman med placering i lönegrad Ex 9, för att efter ett år kunna uppflyttas i lönegrad Ex 14. Slutligen föreslogs, att landsfiskalselev efter sex månaders fullgjord provtjänstgöring skulle tillerkännas ett arvode av fem kronor om dagen, dock att elev, som under provtjänstgöring kunde bo i hemmet, skulle erhålla ett arvode av 2 kronor 50 öre om dagen. Landsfiskalsaspirant skulle under tiden fram till antagningen som extra tjänsteman erhålla arvode med fem kronor om dagen.

Riksdagen godkände de i propositionen framlagda förslagen.

Utredningsmannen har i sin ovannämnda promemoria avgivit förslag angående landsfiskalsbiträdenas löneförmåner (propositionen s. 11—15).

Över promemorian hava *yttranden* avgivits av ett stort antal myndigheter och personalsammanslutningar (propositionen s. 15—25).

Föreningarna *Sveriges landsfiskalsassistenter*, *Sveriges landsfiskalsbiträden*, *Sveriges kvinnliga landsfiskalsbiträden* samt *Sveriges landsfiskaler* hava i skrivelser den 30 september, den 1 oktober, den 10 november och den 14 november 1944 gjort framställningar om löneförbättring för vederbörande befattningshavare.

I samband med att yttrande infordrades över utredningsmannens prome-

moria infordrades jämväl vissa uppgifter för år 1944 rörande landsfiskalernas arbetsbörda.

Den översyn av biträdestilldelningen inom landsfiskalsdistrikten, som på grundval av de inkomna uppgifterna verkställets inom departementet, har givit till resultat, att antalet landsfiskalsassistenter beräknats som hittills till 170, antalet manliga befattningshavare i den föreslagna lönegraden Eo 10 till 162, antalet kontorister i lönegrad A 9 till 6, antalet kanslibiträden i lönegrad A 7 till 89, antalet kontorsbiträden i lönegrad A 4 till 122 samt antalet icke-ordinarie kontors- och skrivbiträden till 112. Jämkningsarna i biträdestilldelningen innebära, att antalet manliga biträden med polismans förordnande nedgått från 185 till 162 samt antalet övriga biträden ökat från 283 till 329. Ökningen av antalet biträden stannar sålunda vid 23. Vid bestämmandet av det för normala tider avsedda biträdesbehovet har hänsyn tagits därtill, att inom många distrikt en av krisförhållandena betingad utökning av de normala arbetsuppgifterna uppstått samt att en besparing av arbetskraft kan förväntas inträda vid den emotsedda omläggningen av uppbyggdssystemet och restindrivningen. Ett inom många distrikt föreliggande behov av ytterligare biträdes hjälp har därför ansetts böra avhjälpas genom anställandet av s. k. krisbiträden. Endast i undantagsfall har sålunda en utökning skett av antalet stadigvarande biträdande. De använda beräkningsgrunderna hava givit till resultat, att jämväl behovet av särskilda krisbiträden, avsedda att möta en av krisförhållandena betingad utökning av de normala arbetsuppgifterna blivit föremål för översyn. Däremot har hänsyn icke kunnat tagas till det behov av krisbiträden, som flestades föreligger av annan grund t. ex. en ökning av antalet utlänningsärenden m. m.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Under den tidrymd av ungefärligen 3 1/2 år, som den år 1940 beslutade biträdesorganisationen å landsfiskalskontoren varit i kraft, hava förvisso rika erfarenheter gjorts rörande organisationens sätt att fungera. En av de allvarligaste bristerna, som därvid konstaterats, är svårigheten att till de olika befattningarna erhålla dugande sökande och sökande, som vilja stanna kvar å sina tjänster. Jag behöver i detta sammanhang endast erinra om att ungefärligen hälften av de manliga biträdena med polismans förordnande och ungefärligen en tredjedel av övriga skrivbiträden under de gångna åren övergått till annan verksamhet av den anledningen, att bättre löneförmåner där erbjudits dem. Ehuru en bristande tillgång på arbetskraft varit märkbar även inom statsförvaltningen i övrigt, torde svårigheterna att erhålla dugande biträden hava gjort sig särskilt kännbara inom landsfiskalsorganisationen. Den främsta anledningen härtill torde givetvis vara att söka i de mindre förmånliga avlösningsförhållandena för dessa biträden. Redan i propositionen nr 219/1940 L underströk jag, att den av 1937 års landsfiskals- och stadsfiskalsutredning föreslagna lönesättningen i lönegraden A 2 vore väl låg, men förordade jag, att man i avvaktan å närmare erfarenheter rörande behovet av biträdes hjälp borde framgå med viss försiktighet. Jag vill även erinra om att vid propositionens behandling i riksdagen frågan om landsfiskalsbiträdenas löneförmåner föranledde meningsutbyten i andra kammaren, där en talare anmärkte på den enligt hans mening orimligt låga lönesättningen för dessa biträden. I ett genmåle underströks emellertid, att lönesättningen

finge betraktas som ett provisorium i avvaktan på närmare erfarenheter av den föreslagna organisationens sätt att verka. Då sådana erfarenheter numera vunnits och dessa visa, att den gällande lönesättningen icke är hållbar, anser jag, att frågan om landsfiskalsbiträdenas löneförmåner nu bör upptagas till omprövning. Med hänsyn till den undantagsställning, landsfiskalsbiträdena intaga i lönehänseende, anser jag, att det beslutade lönestoppet i detta fall icke bör lägga hinder i vägen för en erforderlig jämkning. Emot det framlagda förslaget till lönereglering för landsfiskalsbiträdena torde några vägande invändningar icke kunna göras, varför förslaget i allt väsentligt synes böra godtagas. Därigenom torde ett föregripande icke ske av statsmakternas kommande ställningstagande vare sig till frågan om polisväsendets förstatligande eller till de förslag, som kunna komma att framläggas av 1944 års personalutredning och 1944 års uppbördsberedning. Ett förstatligande av polisväsendet kan visserligen i några fall tänkas medföra, att ett manligt biträde med polismans befogenhet kan utbytas mot kvinnlig arbetskraft. De manliga biträden, som därvid bliva övertaliga, lära emellertid utan svårighet kunna beredas anställning inom polisväsendet. För övrigt har ju förslaget på denna punkt karaktären av ett provisorium. Då förslaget utformats efter mönster av redan gällande system för befodringsgången inom statsförvaltningen, lärer personalutredningens blivande förslag icke komma att föregripas. Vad slutligen angår den utredning, som anförtratts åt uppbördsberedningen, så lärer en emotsedd förenkling av uppbördssystemet och restindrivningen visserligen kunna öva inflytande på tilldelningen av biträden å de större landsfiskalskontor, där flera än ett biträde äro anställda. I dessa fall kan måhända en viss minskning av antalet biträden genomföras. Härtill har emellertid hänsyn tagits vid den verkställda översynen av biträdestilldelningen i gemen. På frågan om landsfiskalsbiträdenas lönegradsplacering lärer uppbördsberedningens blivande reformförslag däremot icke kunna hava inverkan utom möjligen beträffande den särskilda löneställning, som föreslagits för vissa biträden i distrikt, där den kamerala arbetsbördan är särskilt tyngande. Härtill får jag emellertid tillfälle att strax återkomma.

I fråga om landsfiskalsassistenternas lönegradsplacering delar jag utredningsmannens uppfattning om behovet av en löneförbättring men finner mig böra förorda allmänna lönenämndens förslag framför utredningsmannens. Jag tillstyrker sålunda, att landsfiskalsassistent efter tre års placering i lönegraden Eo 14 må uppflyttas i lönegraden i Eo 18.

Sina största brister har den nuvarande organisationen visat i fråga om rekryteringen av de manliga befattningshavarna med polismans förordnande. Det är därför särskilt angeläget, att åtgärder omedelbart vidtagas för att på denna punkt avhjälpa rådande missförhållanden. Ett flertal länsstyrelser, landsfogdar och personalorganisationer hava i detta hänseende påyrkat en högre lönesättning än den i promemorian föreslagna. Därvid har i regel åberopats, att ifrågavarande befattningshavare böra intaga förmansställning i förhållande till övrig polispersonal inom landsfiskalsdistriktet. Givet är, att ett avgörande måste träffas i fråga om dessa befattningshavares ställning gentemot den övriga polispersonalen samt att utgången av ett sådant avgörande i sin tur måste inverka bestämmande på frågan om befattningshavarnas löneställning. Förstnämnda spörsmål torde emellertid äga sådant samband med frågan om polisväsendets förstatligande, att man nu torde få nöja sig med en provisorisk lönesättning för dessa befattningshavare. Jag vill härutinnan ansluta mig till allmänna lönenämndens förslag och sålunda förorda, att manligt biträde med polismans förordnande vid nyantagning placeras i lönegrad Ex 5, att han efter ett år må uppflyttas i löne-

graden Eo 5 och efter ytterligare två år i lönegraden Eo 7 för att, sedan han genomgått föreskriven polisutbildning, vinna befordran till tjänst i lönegrad Eo 9. Sökande, som redan erhållit polisutbildning men som icke tidigare under minst ett års tid tjänstgjort å landsfiskalskontor, bör vid nyantagningen placeras i lönegrad Ex 9, och efter ett år uppflyttas i lönegraden Eo 9. Den högre löneställningen i jämförelse med den i huvudsak kvinnliga biträdespersonalen, som förordas för ifrågavarande personal, motiveras därav, att befattningshavarna redan innan de erhållit polisutbildning, skola kunna erhålla polismans förordnande och sålunda kunna tagas i anspråk för polisgöromål. I övrigt vill jag med vissa jämkningar ansluta mig till utredningsmannens förslag. Skillnaden mellan befattningshavarna i vissa ödemarksdistrikt och övriga manliga biträden bör sålunda bortfalla. De nuvarande ordinarie innehavarna av kanslibiträdestjänst i lönegrad A 7 böra sättas å övergångsstat. Innan befattningshavaren vinner anställning i 9:e lönegraden, bör han hava med godkända betyg genomgått konstapelsklassen i av staten helt eller delvis bekostad polis-skola. Den föreslagna benämningen kontorspolis finner jag däremot mindre lämplig. Innehavare av befattningen torde officiellt böra kallas kontorist med polismans förordnande. Rörande frågan om befattningshavarens löneförmåner under den tid, han genomgår polis-skolan, torde bestämmelserna i civila icke-ordinariereglementet böra gälla. Genomgång av polis-skolan torde därvid få betraktas som deltagande i en vid verket anordnad utbildningskurs. Vid anmälan den 4 januari innevarande år till årets statsverksproposition av frågan om anslag till Statens polis-skola: Avlöningar (femte huvudtiteln, p. 218) har föredraganden, statsrådet Erlander, tillstyrkt ett av polis-skolans styrelse framlagt förslag om utökning under budgetåret 1945/46 av antalet avdelningar i skolans konstapelsklass, varigenom ytterligare ett 50-tal elever skulle kunna beredas tillträde till skolan varje läsår. Framställningen hade motive-rats därmed, att under de närmast föregående läsåren omkring 200 sökande måst avvisas på grund av platsbrist vid skolan. Bland dessa sökande finnas otvivelaktigt många landsfiskalsbiträden med polismans förordnande. Vid ett bifall till statsverkspropositionen i denna del komma alltså ökade möjligheter att föreligga för dessa biträden att vinna inträde i skolan. Då de omedelbara verkningar av den nu föreslagna biträdesorganisationen å landsfiskalskontoren måste avvaktas, innan för detta ändamål en utvidgning av skolans verksamhet äger rum, finner jag, efter samråd med statsrådet Erlander, den av skolans styrelse föreslagna ytterligare utökningen för budgetåret 1945/46 av antalet avdelningar i konstapelsklassen icke vara att förordas. Jag vill emellertid understryka angelägenheten av att vid bedömandet av olika sökande till konstapelsklassen en undantagsställning icke gives landsfiskalsbiträdena enbart på grund av deras speciella tjänstgöring.

I fråga om den i huvudsak kvinnliga biträdespersonalen ansluter jag mig i stort sett till utredningsmannens förslag. Med hänsyn till den emotsagda omläggningen av uppbördsväsendet och restindrivningen bör dock 1944 års uppbördsberednings förslag avvaktas, innan de i vissa större distrikt föreslagna tjänsterna i 7:e och 9:e lönegraderna upptagas å ordinarie stat. Dessa tjänster böra således tills vidare endast vara extra ordinarie. I överensstämmelse med förslaget bör ungefär hälften av antalet kontorsbiträdestjänster i 4:e lönegraden upptagas å ordinarie stat. Dessa tjänster böra till visst antal tilldelas varje län utan anknytning till visst distrikt. Blir sådan tjänst ledig, bör densamma givetvis stå öppen jämväl för sökande från annat län. Därvid bör förfaras så, att sökande från annat län, förutsatt att vederbörande finnes böra erhålla tjänsten, placeras i det distrikt, där vakansen uppstått, under det att sökande från det egna länet under samma förutsätt-

ning bör äga valrätt mellan att i den nya tjänsteställningen kvarstanna i sitt dittillsvarande distrikt eller att flytta till de distrikt, där ledigheten uppkommit. Tjänsterna i lönegraderna Eo 7 och Eo 9 böra däremot anknytas till vissa större distrikt. Ehuru det icke utan fog kan göras gällande, att ett en- samt biträde i ett mindre landsfiskalsdistrikt får en mera allsidig tjänstgöring, är det å andra sidan givet, att bitrådets ansvar i ett större distrikt blir mera omfattande, enär landsfiskalen i dessa distrikt måste anförtro bitrådet eller, där dessa äro flera, vissa av dem självständiga arbetsuppgifter av större omfattning. Det är det ökade ansvaret i dessa fall, som bör medföra den förmånligare löneställningen. Befordringsgången för ifrågavarande kategori av biträden skulle sålunda bliva följande. Vid nyantagning placeras sökanden som extra skrivbiträde i lönegraden Ex 2 för att efter ett år kunna vinna extra ordinarie anställning i lönegrad Eo 2. Efter ytterligare två års tjänstgöring skall anställning kunna erhållas som extra ordinarie kontorsbiträde i lönegrad Eo 4. I mån av inträdande vakanser skall befordran sedermera kunna ske till ordinarie kontorsbiträde i lönegrad A 4, extra ordinarie kanslibiträde i lönegrad Eo 7 eller extra ordinarie kontorist i lönegrad Eo 9.

För att verkan av de föreslagna löneförbättringarna, vilka böra träda i kraft den 1 juli 1945, fortast möjligt skall komma organisationen till godo, synes Kungl. Maj:t böra medgivas rätt att utfärda erforderliga övergångsbestämmelser.

Då bärande skäl icke längre torde föreligga för att förmena de å landsfiskalskontoren anställda biträdena samma rätt till övertid ersättning, som i gemen tillkommer annan personal inom statsförvaltningen, vill jag även i detta fall i huvudsak ansluta mig till utredningsmannens förslag. Rätten att pröva, huruvida övertid ersättning skall utgå eller icke, bör dock i första hand anförtros åt vederbörande landsfiskal. Givet är, att länsstyrelserna likväl böra vaka över att rätten till övertid ersättning icke missbrukas. För att erhålla en mera enhetlig tillämpning synes Kungl. Maj:t böra utfärda vissa allmänna direktiv i ämnet. Därvid bör landsfiskalsbiträdenas ordinarie tjänstetid i första hand fixeras. Vidare bör bestämmas, att kontorist med polismans befogenhet icke bör berättigas till ersättning för övertidsarbete, som direkt eller indirekt föranletts av göromål, som bitrådet utfört i egenskap av polisman.

Beträffande behovet av landsfiskalsbiträden å de olika landsfiskalskontoren anser jag mig kunna godtaga de grunder, som tillämpats vid den inom departementet verkställda översynen av biträdестilldelningen. Antalet landsfiskalsassistenter skulle sålunda bliva som förut 170, antalet kontorister i lönegrad Eo 9 med polismans förordnande 162, antalet övriga kontorister i samma lönegrad 6, antalet kanslibiträden i lönegrad Eo 7 89, antalet kontorsbiträden i lönegrad A 4 122 samt antalet icke ordinarie kontors- och skrivbiträden 112. Jag anser mig emellertid i detta sammanhang böra erinra om att bristen på färdigutbildade landsfiskalsaspiranter är synnerligen stor. Under loppet av nästa år torde ett 10-tal landsfiskalsassistenttjänster icke kunna återbesättas av brist på kompetenta sökande. Bristen på fullgoda vikarier å landsfiskalsassistenttjänsterna kommer under samma tid att bliva ytterst kännbar. Intill den tidpunkt vid årsskiftet 1946—1947, då den första kullen landsfiskalsaspiranter utexaminerats, torde det därför bliva nödvändigt att lösgöra ett 40-tal landsfiskalsassistenter från deras tjänstgöring inom visst distrikt och låta dem fullgöra tjänst som ambulerande assistenter. Dessa landsfiskalsassistenter torde därvid böra ersättas med kontorister med polismans förordnande. Erforderlig personal torde under den tid, detta provisorium varar, i viss utsträckning kunna erhållas från polisväsendet. Prövningen av frågan om vilka landsfiskalsassistenter, som skola

lösgöras för att tillfälligtvis tjänstgöra som ambulerande assistenter, torde böra anförtros åt länsstyrelserna, enär därvid hänsyn i stor utsiräckning måste tagas till åtskilliga omständigheter av personlig art, vilka icke skulle kunna komma under bedömande vid en centralt anordnad prövning.

Ehuru det ligger vikt uppå, att de personer, som söka sig in på landsfiskalsbanan, icke skola nödgas skuldsätta sig över hövan för att erhålla sin utbildning torde dock sådana erfarenheter ännu icke hunnit vinnas av de beslut, som vid 1943 års riksdag fattades rörande landsfiskalselevernas och landsfiskalsaspiranternas avlöningsförmåner under utbildningstiden, att jag nu är beredd förorda ändring av sagda beslut.

Ändringar av landsfiskalsorganisationen inom vissa landsfiskalsdistrikt.

I en inom socialdepartementet upprättad promemoria föreslås, att *Hälsing-tuna* och *Forsa distrikt*, vilka båda distrikt med hänsyn till såväl areal och folkmängd som arbetsbördans omfattning vore att betrakta som förhållandevis små, skulle sammanslås till ett distrikt, förslagsvis benämnt *Forsa distrikt*, i vilket skulle anställas en landsfiskal, placerad i lönegrad A 22. Till följd härav skulle en landsfiskalstjänst i lönegrad A 22 kunna indragas.

I en annan inom departementet upprättad promemoria behandlas *landsfiskalsorganisationen inom Tunhems distrikt*. I promemorian föreslås att de fem socknarna inom Väne härad samt Trollhättans stad sammanföras till ett distrikt, benämnt *Trollhättans distrikt*, i vilket efter mönster från Karlskoga och Mölndals distrikt anställas två ordinarie landsfiskaler, varav den ene skulle vara polischef och allmän åklagare samt den andre utmätningsman. Stadsfiskalstjänsten i Trollhättans stad skulle samtidigt indragas. För åklagaren-polischefen föreslås en placering i lönegrad A 24 och för utmätningsmannen en placering i lönegrad A 22. Därest den nuvarande innehavaren av landsfiskalstjänsten i Tunhems distrikt, vilken är placerad i lönegrad A 23, skulle utnämnas till utmätningsman i distriktet, syntes han böra överföras å övergångsstat. Med hänsyn till de fördelar för staden, som skulle följa av den föreslagna organisationens genomförande, samt den besparing, staden skulle göra i och med stadsfiskalstjänstens indragande, förutsattes vidare, att staden, i likhet med vad fallet är i Karlskoga och Mölndals distrikt, skall bidraga till kostnaderna för åklagaren-polischefens avlöande. Ersättningsskyldigheten föreslås till hälften av det belopp, som av statsmedel komme att utgå till åklagaren-polischefens avlöande ävensom i vikariatsersättning och därå utgående tilläggsförmåner åt vikarie, som förordnas under åklagaren-polischefens tjänstledighet och semester. Ersättningen bör erläggas halvårsvis emot räkning, som tillställes staden av länsstyrelsen. Ersättningen bör vidare i riksstaten redovisas såsom särskilda uppbördsmedel under femte huvudtiteln anslag till Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar. Vidare föreslås, att staden skall tillhandahålla erforderliga kontorslokaler åt de båda inom distriktet anställda landsfiskalerna och deras biträden samt bestrida kostnaderna för lokalernas uppvärmning, städning och belysning ävensom tillhandahålla erforderliga möbler och annan rumsinredning. Slutligen framhålls i promemorian, att organisationen icke kan genomföras förrän nu-

varande stadsfiskalen i Trollhättan J. M. Winlöf avgått från sin tjänst, vilket beräknas ske först år 1949.

Stadsfullmäktige i Trollhättan hava vid sammanträde den 21 november 1944 för stadens del godkänt förslaget samt, sedan stadsfiskalen Winlöf skriftligen förklarat sig villig att ingiva ansökan om avsked från stadsfiskaltjänsten från och med den 1 mars 1945, beslutat att bereda Winlöf förtidspension på av honom uppställda villkor från den tidpunkt, då den nya organisationen vore avsedd att träda i kraft.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har i yttrande den 15 december 1944 tillstyrkt förslaget.

I en särskild inom socialdepartementet upprättad promemoria har föreslagits, att *Hisings distrikt* och *Askims distrikt* skulle sammanslås till ett distrikt, förslagsvis benämnt Hisings distrikt, och att i detta distrikt skulle anställas två landsfiskaler, varav den ene skulle vara åklagare och polischef samt den andre utmätningsman. Åklagaren-polischefen föreslås placerad i lönegraden A 24 och utmätningsmannen i lönegraden A 22.

Därest en av de nuvarande landsfiskalerna inom Askims, respektive Hisings distrikt utnämndes till utmätningsman inom det nya distriktet, borde han vid det förhållandet att de nuvarande tjänsterna äro placerade i lönegrad A 24 respektive A 23, överföras å övergångsstat.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har i yttrande den 16 februari 1945 tillstyrkt förslaget.

I yttrande den 23 januari 1945 rörande behovet av landsfiskalsbiträden inom varje distrikt har länsstyrelsen i Stockholms län behandlat frågan om *landsfiskalsorganisationen inom Solna och Tumba distrikt*. Länsstyrelsen har därvid erinrat om ett uttalande i departementspromemorian angående landsfiskalsbiträdenas löneförmåner av innebörd, att den i Karlskoga och Mölnbäcks distrikt förekommande organisationen med två landsfiskaler, av vilka den ene vore åklagare och polischef och den andre utmätningsman, kunde väntas bliva genomförd i ytterligare några distrikt. På grund härav vågade länsstyrelsen räkna med att så skulle bliva fallet även i fråga om Tumba och Solna distrikt. Med överlämnande av handlingarna i ärendet ansåge sig länsstyrelsen böra hänskjuta frågan till Kungl. Maj:ts prövning, oaktat länsstyrelsen i sitt yttrande inledningsvis erinrat om att 1944 års uppbördsberedning hade under övervägande att föreslå ett ändrat uppbördsförfarande, ägnat att minska landsfiskalernas kamerala arbetsbörda.

Landsfiskalerna i de berörda distrikten hava i upprättade promemorior uttalat sig i ämnet.

I samband med att Kungsbacka stad införlivats med Kungsbacka landsfiskalsdistrikt och Filipstads stad med Storfors landsfiskalsdistrikt hava landsfiskalerna i sagda distrikt gjort framställning om att bliva *uppflyttade i lönegraden A 23*. Jämväl landsfiskalen i Karlsborgs distrikt har under åberopande av arbetsbördans storlek i distriktet hemställt att bliva uppflyttad i samma lönegrad.

Framställningarna tillstyrkas av vederbörande länsstyrelser.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

En sammanslagning av Forsa och Hälsingtuna distrikt synes mig böra äga rum i samband med att en av de båda landsfiskalerna kan förflyttas till annat distrikt, vilket beräknas kunna ske inom loppet av nästa budgetår. Genom sammanslagningen vinnes en landsfiskalstjänst i lönegrad A 22.

De skäl, som i departementspromemorian anförts rörande den föreslagna organisationen inom Tunhems distrikt, synas mig övertygande. Av de i annat sammanhang infordrade statistiska uppgifterna rörande landsfiskalernas arbetsbörda framgår, att Tunhems distrikt redan före inkorporeringen av vissa delar av Vassända-Naglums socken var det femte i ordningen i riket i fråga om den kamerala arbetsbördans storlek. Vid en jämförelse med andra distrikt kan sägas, att de kamerala arbetsuppgifterna i Tunhems distrikt äro mer än fyra gånger så stora som uppgifterna i ett medelstort landsfiskalsdistrikt med assistent. Den arbetsbesparing i fråga om de kamerala arbetsuppgifterna, som kan förväntas inträda vid den omläggning av uppbördsförfarandet och restindrivningen, som bebådats av 1944 års uppbördsberedning, lärer sålunda under inga förhållanden kunna bliva av den omfattning, att en särskild utmätningsman icke skulle vara erforderlig inom distriktet. Den föreslagna organisationen får jämväl ur alla synpunkter anses lämpligare än den som enda återstående alternativ i promemorian framförda tanken att låta Trollhättans stad utgöra ett distrikt och socknarna i Väne härad ett distrikt.

Som i promemorian framhållits skulle en väl stor disproportion föreligga mellan storleken av dessa båda distrikt, varför befattningshavarnas tjänster icke skulle på bästa sätt kunna utnyttjas. Då det förslag till överenskommelse, som staden för sin del godtagit, även synes fördelaktigt för kronan, anser jag, att detsamma bör godtagas jämväl av statsverket. Ur landsfiskalstjänsternas synpunkt innebär förslaget, att en tjänst i lönegrad A 23 utbytes mot en tjänst i A 24.

I fråga om organisationen av Askims distrikt finner jag väl, att detta distrikt bör sammanslås med Hisings distrikt, men anser jag övertygande skäl icke hava förebragts rörande behovet att i det sammanslagna distriktet anställa en landsfiskal såsom särskild utmätningsman. Av de i annat sammanhang omnämnda statistiska uppgifterna framgår visserligen, att den kamerala arbetsbördan i det sammanslagna distriktet skulle bliva av stor omfattning men likväl icke av samma storleksordning som till exempel inom Tunhems eller Tumba distrikt. Härtill kommer, att planer lära vara å bane att inkorporera jämväl vissa delar av Hisings distrikt med Göteborgs stad. Beaktas jämväl den arbetsbesparing, som kan väntas följa vid en omläggning av uppbördssystemet och restindrivningen, torde man kunna förvänta en sådan minskning av den kamerala arbetsbördan, att distriktet bör kunna organiseras med endast en landsfiskal. Tills vidare synes organisationen emellertid böra omfatta en landsfiskal i lönegrad A 24 samt två landsfiskalsassistenter, av vilka den ene bör erhålla förordnande att på eget ansvar handlägga utmätningsmannagöromålen. Vid sammanslagningen erhålles en övertalig landsfiskalstjänst i lönegrad A 23.

Den tidigare lämnade redogörelsen rörande arbetsförhållandena inom Solna och Tumba distrikt synes mig motivera, att frågan om en ändrad landsfiskalsorganisation inom dessa båda distrikt upptages till prövning. Av de förut omnämnda statistiska uppgifterna framgår, att i fråga om den kamerala arbetsbördans storlek Solna distrikt kommer som nummer ett i ordningen, närmast följt av Karlskoga och Mölndals distrikt. Som det fjärde i ordningen kommer Tumba distrikt, i sin tur närmast följt av Tunhems

distrikt. Då anordningen med två landsfiskaler i samma distrikt, av vilka den ene är polischef och allmän åklagare samt den andre utmätningsman, redan genomförts i Karlskoga och Mölndals distrikt samt föreslagits till genomförande i Tunhems distrikt, synes följdriktigheten fordra, att samma organisation jämväl införes i Solna och Tumba distrikt, av vilka med hänsyn till utmätningsmannagöromålen Solna är rikets största distrikt och Tumba större än Tunhems distrikt. De skäl som av länsstyrelsen i Stockholms län anförts för en uppdelning av tjänsterna synas mig väga tungt. De av vederbörande landsfiskaler omvittnade nackdelarna av den nuvarande organisationen med en landsfiskalsassistent såsom utmätningsman i distrikt av denna storlek synes även vara av den allvarliga art, att en omorganisation bör komma till stånd. Det lär icke kunna antagas, att den omläggning av uppbördsväsendet och restindrivningen, som bebådats av 1944 års uppbördsberedning, skulle medföra en sådan nedgång i arbetsbördan, att de särskilda utmätningsmannatjänsterna skulle bli obehövlige i dessa båda distrikt, där enbart antalet utsökningsärenden är synnerligen stort. I magistratsstäder av motsvarande storleksordning torde en indragning av stadsfogdetjänsterna icke heller kunna ifrågasättas efter genomförande av en uppbördsreform. I Karlskoga och Mölndals distrikt bidra vederbörande städer med viss andel till avlönande av åklagaren-polischefen. Samma anordning har föreslagits även inom det blivande Trollhättans distrikt. Någon motsvarande bidragskyldighet kan emellertid icke förekomma inom Solna och Tumba distrikt, alldenstund Solna stad icke ålagts att hålla särskild stadsfiskal samt Tumba distrikt består uteslutande av landskommuner. Denna skillnad anser jag dock icke böra utgöra hinder för att inom sistnämnda båda distrikt utforma landsfiskalsorganisationen på samma sätt som i de tre förstnämnda distrikten, allra helst som denna organisationsform torde få anses vara den ur alla synpunkter lämpligaste. Påpekas må även, att genom sammanslagningen av Forsa och Hälsingtuna distrikt samt Askims och Hisings distrikt två landsfiskalstjänster bli övertaliga. Jag vill alltså förorda, att i ett vart av Solna och Tumba distrikt organisationen skall omfatta en landsfiskal i lönegrad A 24, vilken skall vara polischef och allmän åklagare, samt en landsfiskal i lönegrad A 22, vilken skall vara utmätningsman.

Sedan Kungsbacka stad numera införlivats med Kungsbacka landsfiskalsdistrikt och Filipstads stad med Storfors distrikt, synas landsfiskalstjänsterna i Kungsbacka och Filipstads distrikt böra placeras i lönegrad A 23. Att uppflytta landsfiskalstjänsten i Karlsborgs distrikt anser jag däremot för närvarande icke vara motiverat.

Personalförteckningen upptager nu, såvitt avser landsfiskalstjänsterna, som tjänstemän å ordinarie stat 4 landsfiskaler i lönegrad A 24, 43 landsfiskaler i lönegrad A 23, 363 landsfiskaler i lönegrad A 22 samt som tjänstemän å övergångsstat en landsfiskal i lönegrad A 23 och en landsfiskal å oreglerad avlöningsstat. I anslutning till förteckningen har anmärkts, att en tjänst å ordinarie stat i lönegrad A 23 skall hållas obesatt, intill dess stadsfiskalstjänsten i Mölndal indrages, och en tjänst å ordinarie stat i lönegrad A 22 likaledes hållas obesatt, så länge den å övergångsstat i lönegrad A 23 uppförde landsfiskalen kvarstår i tjänst.

Med hänsyn till de föreslagna omändringarna i landsfiskalsorganisationen böra i personalförteckningen såsom tjänstemän å ordinarie stat upptagas 5 landsfiskaler i lönegrad A 24, 43 landsfiskaler i lönegrad A 23 samt 363 landsfiskaler i lönegrad A 22. Den nyss omförmälda anmärkningen till personalstaten bör kvarstå. Därest emellertid någon av de nuvarande innehavarna av landsfiskalstjänsterna i Askims, Hisings eller Tunhems distrikt, av vilka den förstnämnde är placerad i lönegrad A 24 och de båda övriga i löne-

grad A 23, skulle erhålla lägre placerad landsfiskalstjänst, synes vederbörande böra överföras å övergångsstat samt motsvarande antal tjänster å ordinarie stat i lönegraderna A 23 eller A 22 hållas obesatta, så länge vederbörande kvarstår i tjänst som landfiskal å övergångsstat. Anmärkning härom torde jämväl böra göras vid personalförteckningen. Tillika bör anmärkas, att en tjänst å ordinarie stat i lönegrad A 24 skall hållas obesatt till dess att stadsfiskalstjänsten i Trollhättan indragits. Slutligen bör anmärkas, att antalet landsfiskalstjänster i lönegrad A 22 skall minskas med en, sedan sammanläggningen av Forsa och Hälsingtuna distrikt genomförts.

Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar. Ifrågavarande anslag är å gällande riksstat uppfört med ett belopp av 6 080 000 kronor.

Beträffande medelsbehovet för nästa budgetår anför *departementschefen* följande.

I anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, å vilken till följd av vakanser under budgetåret 1943/44 uppstått en besparing av i runt tal 50 000 kronor, ingår ett belopp av i runt tal 60 000 kronor till avlöning åt 18 ordinarie kanslibiträden. Av kanslibiträdestjänsterna är en vakant; de övriga 17 skola sättas å övergångsstat. Först efter genomgången konstapelklass komma dessa tjänstemän att befordras till kontorister med polismans förordnande i lönegrad Eo 9. På grund härav bör avlöning till dem tills vidare beräknas under anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän. Då emellertid 11 av tjänsterna icke lära komma att uppehållas av ordinarie innehavare torde anslagsposten kunna nedsättas med 38 500 kronor. Ökning av anslagsposten måste å andra sidan ske med kostnaderna för avlönande av 122 ordinarie kontorsbiträden i lönegrad A 4, vilka kostnader torde kunna beräknas till 304 000 kronor. Med anledning härav synes ifrågavarande anslagspost böra beräknas till (3 084 800 — 38 500 + 304 000) 3 350 300 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal, vilken för budgetåret 1943/44 upptagits till 2 113 000 kronor, belastades samma budgetår för annat än krisändamål med i runt tal 2 107 000 kronor. Samma anslagspost, vilken för budgetåret 1944/45 upptagits till 2 083 000 kronor, beräknas för budgetåret 1944/45 komma att för annat än krisändamål överbelastas med i runt tal 49 000 kronor. Överbelastningen förklaras till en del därav, att ett antal ordinarie tjänster under längre tid uppehållits av vikarier, samt i övrigt därav, att den till 87 500 kronor beräknade kostnaden för avlönande av tillfälliga befattningshavare och annat tillfälligt arbetsbiträde beräknas komma att överskridas med i runt tal 12 500 kronor. Med hänsyn till den föreslagna löneregleringen för den icke-ordinarie personalen torde emellertid anslagsposten i sin helhet böra omräknas, vilket torde böra ske sålunda. Avlöning till 170 landsfiskalsassistenter torde, inberäknat vikariatsersättningar vid tjänstgöring å landsfiskalstjänst, kunna beräknas till i runt tal 865 000 kronor. Avlöning till sex kontorister i lönegrad Eo 9 kan beräknas till i runt tal 20 000 kronor. Avlöning till 89 kanslibiträden i lönegrad Eo 7 kan beräknas till i runt tal 254 000 kronor. Avlöning till 112 kontors- och skrivbiträden, fördelade på lönegraderna Ex 2, Eo 2 och Eo 4, kan beräknas till i runt tal 248 000 kronor. Avlöning slutligen till 156 — egentligen 162, men till sex befattningshavare har avlöning beräknats redan under ordinarieposten — kontorister med polismans förordnande fördelade på lönegraderna Ex 5, Eo 5, Eo 7 och Eo 9 kan beräknas till 437 000 kronor. Avlöning till erforderliga vikarier å assistent- och andra biträdestjänster beräknas till 148 000 kronor. Kostnaden för avlönan-

de av tillfälliga befattningshavare och annat tillfälligt arbetsbiträde torde böra höjas till 100 000 kronor. Slutligen bör i anslagsposten ingå ett till 60 000 kronor beräknat belopp för övertid ersättning. Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal synes sålunda böra upptagas till (865 000 + 20 000 + 254 000 + 248 000 + 437 000 + 148 000 + 100 000 + 60 000) 2 132 000.

Anslagsposten till arvoden till landsfiskalselever m. fl., å vilken under löpande budgetår beräknas uppkomma en besparing av i runt tal 11 500 kronor, torde böra upptagas till oförändrat belopp eller 158 000 kronor.

Med hänsyn till de ändringar, som vidtagits beträffande övriga anslagsposter, bör anslagsposten till rörligt tillägg uppräknas till 817 000 kronor.

De sammanlagda avlöningskostnaderna för budgetåret 1945/46 bliva sålunda (3 350 300 + 2 132 000 + 158 000 + 817 000) 6 457 300 kronor, varifrån dock skall såsom särskilda uppbördsmedel från städerna Trollhättan, Karlskoga och Askersund avräknas sammanlagt 17 300 kronor.

Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader. För innevarande budgetår har till ifrågakommande ändamål anvisats 1 600 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås en höjning av anslaget med 200 000 kronor, fördelad på de i omkostnadsstaten för landsfiskalerna m. fl. upptagna anslagsposterna till sjukvård (höjningen 10 000 kronor), expenser (175 000 kronor) och övriga utgifter (15 000 kronor).

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågakommande förslag har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr R. Krügel (I: 319) och den andra inom andra kammaren av herr A. Lindqvist (II: 502), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att å personalförteckningen för landsfiskalerna m. fl. upptaga jämväl fem kanslibitträdesbefattningar i lönegrad A 7, avsedda att placeras å åklagaren-polischefens avdelning i de av tudelningen berörda landsfiskalsdistrikten,

dels ock en inom andra kammaren av herrar B. Utbult och E. Johansson i Öckerö väckt motion (II: 546), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta den ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att organisationen i Hisings distrikt skall bestå av två landsfiskaler och en landsfiskalsassistent på sätt länsstyrelsen föreslagit.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina förslag, får utskottet hänvisa till motionerna I: 319 och II: 546.

På de skäl departementschefen anfört tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag till löne reglering för landsfiskalsbiträdena. Mot den i de likalydande motionerna I: 319 och II: 502 förordade ordinariesättningen av fem av de kanslibitträdestjänster, vilka enligt Kungl. Maj:ts förslag skola inrättas såsom extra ordinarie i lönegraden Eo 7, tala visserligen icke samma skäl som kunna anföras mot att övriga likartade tjänster nu uppföras på ordinarie stat. Utskottet har emellertid ej ansett sig böra för nästa budgetår förorda

Utskottet.

den jämkning i Kungl. Maj:ts förslag, som ett bifall till motionerna skulle innebära.

Organisationen av Askims och Hisings distrikt sedan de sammanslagits skall enligt Kungl. Maj:ts förslag omfatta en landsfiskal och två landsfiskalsassistenter, av vilka den ene avses erhålla förordnande att på eget ansvar handlägga utmätningsmannagöromålen. Enligt det i motionen II: 546 framlagda förslaget skall organisationen i stället omfatta två landsfiskaler och en landsfiskalsassistent. Av de två landsfiskalerna skall den ene vara åklagarepolischef och den andre utmätningsman.

Departementschefen har såsom motiv för Kungl. Maj:ts förslag bland annat anført, att den kamerala arbetsbördan i det sammanslagna distriktet ej skulle bli av samma storleksordning som till exempel inom Trollhättans (Tunhems) eller Tumba distrikt, vilka föreslås organiserade med två landsfiskaler. Av den arbetsbesparing, som kunde väntas följa vid en omläggning av uppbördssystemet och restindrivningen, borde man även enligt departementschefen kunna förvänta en sådan minskning av den kamerala arbetsbördan, att distriktet borde kunna organiseras med endast en landsfiskal. Utskottet har icke ansett sig böra frångå Kungl. Maj:ts förslag i förevarande organisationsfråga.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i förevarande proposition föranleder ej erinran från utskottets sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna de förslag till lönereglering för landsfiskalernas biträden, som framlagts i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 mars 1945,

b) medgiva, att till landsfiskalernas biträden må utgå övertidsersättning i den utsträckning och under de villkor, som i nämnda statsrådsprotokoll förordats,

c) medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de bestämmelser, som i övrigt kunna bli erforderliga för genomförande av ifrågavarande förslag,

II. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 319 och II: 502 samt II: 546

a) godkänna följande personalförteckning för landsfiskalerna m. fl.:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

5 landsfiskaler	A 24
43 landsfiskaler	A 23
363 landsfiskaler	A 22
122 kontorsbiträden	A 4

Tjänstemän å övergångsstat.

1 landsfiskal	A 23
17 kanslibiträden	A 7
1 landsfiskal å oreglerad avlöningsstat.	

Anm. Tjänster å ordinarie stat skola hållas obesatta i följande ordning, nämligen en tjänst i lönegrad A 24, intill dess stadsfiskalstjänsten i Trollhättan indrages, en tjänst i lönegrad A 23, intill dess stadsfiskalstjänsten i Mölndal indrages, samt en tjänst i lönegrad A 22, så länge den å övergångsstat i lönegrad A 23 uppförde landsfiskalen kvarstår i tjänst. Därest någon av de nuvarande innehavarna av landsfiskalstjänsterna i Askims, Hisings eller Tunhems distrikt, av vilka den förstnämnda är placerad i lönegrad A 24 och de båda övriga i lönegrad A 23, skulle i samband med omorganisationen av dessa distrikt erhålla lägre placerad landsfiskalstjänst, skall han överföras å övergångsstat samt en tjänst å ordinarie stat i den lönegrad den erhållna tjänsten tillhör hållas obesatt, så länge vederbörande kvarstår i tjänst som landsfiskal å övergångsstat. Antalet landsfiskalstjänster i lönegrad A 22 skall minskas med en, sedan Forsa landsfiskalsdistrikt sammanslagits med Hälsingtuna landsfiskalsdistrikt.

b) godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 3 350 300
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 2 132 000
3. Arvoden till landsfiskalselever m. fl. ...	» 158 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 817 000

Summa kronor 6 457 300.

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Trollhättans, Karlskoga och Askersunds städer	kronor 17 300
--	---------------

Summa förslagsanslag kronor 6 440 000,

c) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 6 440 000 kronor,

III. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

Stockholm den 22 maj 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid föreståendes ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Lindström, Sven Larsson, Bäckström, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gustaf Iwar Anderson, von Heland, Gunnar Andersson och Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Hall, Norup, Malmberg* i Skövde, *Holmström, Lindholm, Johansson* i Mysinge och *Birke*.

Reservation

av herrar *Lindström, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Mårtensson och Malmberg* i Skövde, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»På de — — — andre utmätningsman.

Motionärernas organisationsförslag har ursprungligen framlagts av utredningsmannen och biträts av länsstyrelsen. En jämförelse av arbetsbördan i Askims och Hisings distrikt å ena sidan samt Tumba och Trollhättans (Tunhems) distrikt, vilka vardera föreslås organiserade med två landsfiskaler, å den andra, ger vid handen, att antalet brottmål och åtal i förstnämnda distrikt betydligt överstiger motsvarande siffror för vart och ett av de senare. Vid statistiska jämförelser av sådan art bör uppmärksammas jämväl det nya distriktets säregna natur. Det kommer nämligen att omfatta en betydande skärgård, Göteborgs såväl norra som södra skärgård och staden Marstrand. Södra skärgården omfattar bland annat öarna Styrsö, Asperö, Brännö, Köpstadso, Donsö och Vrångö med fyra municipalsamhällen samt norra skärgården bland annat öarna Öckerö, Hönö, Björkö och Hälsö med fyra municipalsamhällen. Det är givet att förrättningar, som företagas i ett dylikt skärgårdsdistrikt kräva avsevärt mycket längre tid än i ett landdistrikt.

Utskottet har vid sitt övervägande av förevarande organisationsfråga kommit till den uppfattningen, att åklagaren-polischefen i det nya distriktet bör befrias från allt ansvar för utmätningsmannaärendena och att den tjänsteman, som under eget ansvar kommer att handlägga sistnämnda ärenden, på grund härav och med hänsyn till göromålens omfattning bör äga landsfiskals ställning. Utskottet tillstyrker därför det i motionen II: 546 framlagda förslaget med lönegradsplacering av de två landsfiskalerna i lönegraden A 24 och lönegraden A 22 enligt utredningsmannens förslag. I den av Kungl. Maj:t föreslagna personalförteckningen bör antalet landsfiskaler i lönegraden A 22 i följd härav ökas från 363 till 364 och vidare bör viss jämkning vidtagas i förslaget till avlöningsstat. Sålunda bör anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän höjas med 7 000 kronor, anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal sänkas med 5 000 kronor och statens slutsumma alltså höjas med 2 000 kronor.

Vad Kungl. — — — utskottets sida.

Under åberopande — — — hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. med bifall — — — ifrågavarande förslag,

II. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II: 546 samt med avslag å motionerna I: 319 och II: 502

a) godkänna följande personalförteckning för landsfiskalerna m. fl.:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
Tjänstemän å ordinarie stat.	
364 landsfiskaler	A 22

Tjänstemän å övergångsstat.

b) godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän	
<i>förslagsvis</i>	kronor 3 357 300
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 2 127 000
3. Arvoden till landsfiskalselever m. fl. ..	» 158 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 817 000
Summa kronor	6 459 300

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Trollhättans, Karlskoga	
och Askersunds städer	kronor 17 300
Summa förslagsanslag kronor	6 442 000,

c) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 6 442 000 kronor,

III. med bifall — — — 1 800 000 kronor.»